

STORTINGET

Representantforslag 152 S

(2019–2020)

fra stortingsrepresentantene Nils Kristen Sandtrøen, Else-May Norderhus, Terje Aasland, Tone Merete Sønsterud, Karin Andersen, Lars Haltbrekken og Arne Nævra

Dokument 8:152 S (2019–2020)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Nils Kristen Sandtrøen, Else-May Norderhus, Terje Aasland, Tone Merete Sønsterud, Karin Andersen, Lars Haltbrekken og Arne Nævra om opprydding av gruveforurensing i Folldal

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne viser til at gruveområdet i Folldal sentrum har Norges største gjenværende utslipp av tungmetaller i ferskvann. Drifta i gruva i Folldal sentrum ble avslutta i 1940. Årlig renner allikevel cirka 15 tonn med kobber, 10 tonn med sink, 200 tonn med jern og 1 000 tonn med sulfat ut i elva Folla. Folla er stort sett fisketom fra Folldal sentrum og ned til Grimsas utløpsos.

Forslagsstillerne er kjent med at arealene som genererer den største forurensinga, er hjemfallsområder til staten, som siden november 1993 har hatt Nærings- og fiskeridepartementet som hjemmelshaver. Pålegg om forurensningsbegrensende tiltak ble i 2003 derfor gitt til staten ved departementet. Det praktiske arbeid med å utrede mulige tiltak utføres av Direktoratet for mineralforvaltning (tidligere Bergvesenet). Bergvesenet valgte i 2003 å påklage pålegget som ble gitt. Miljøverndepartementet formulerte deretter i 2005 i sin klagebehandling det endelige pålegget. Fristen for gjennomføring av pålegget var 2010, som nå er 10 år siden.

Forslagsstillerne har merket seg at Direktoratet for mineralforvaltning i perioden 2005–2014 utredet og utprøvde forskjellige alternativer for renseanlegg. I 2015 kom en rapport fra Norges Geotekniske Institutt (NGI) som foreslo tildekking av områdene som skaper mest avrenning. I 2018 varslet Riksantikvaren oppstart av en fredningsprosess for gruveområdet, noe som får betydning for hvilke miljøtiltak som kan gjennomføres.

Forslagsstillerne ser det som uheldig at i løpet av de 15 årene som har gått siden pålegget etter forurensningsloven ble gitt, har arbeidet ikke munnet ut i noen helhetlig plan for gjennomføring. Dagens tilstand i Folla er i strid med pålegget gitt etter forurensningsloven i 2005. Forslagsstillerne viser til at private bedrifter som blir gitt lignende pålegg, forventes å gjennomføre opprydding, og mener det er behov for en sterkere prioritering og oppfølging der staten selv er ansvarlig for opprydding. Dette gjelder også i øvrige oppryddingsprosjekter etter tidligere gruveaktivitet i andre områder, som ved Søve gruver i Telemark, Løkken i Trøndelag og Sulitjelma i Nordland.

Forslagsstillerne fremmer derfor forslag om at oppryddingen må gjennomføres snarest.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen igangsette oppryddingsarbeidet ved Folldal gruver og komme tilbake til Stortinget senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021 om hvordan dette skal gjennomføres.

19. juni 2020

Nils Kristen Sandtrøen

Else-May Norderhus

Terje Aasland

Tone Merete Sønsterud

Karin Andersen

Lars Haltbrekken

Arne Nævra